

บทที่ 3

๕๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แสดงการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มที่ได้รับการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในเรื่องความเข้าใจตนเอง โดยเปรียบเทียบแบบที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง กับแบบที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง

ตอนที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ผลการประเมินการศึกษาระดับจิตวิทยาแบบกลุ่ม ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากการให้กลุ่มตัวอย่างประเมินประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มทั้ง 2 วิธี

ตอนที่ 1 แสดงการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มทั้ง 2 ในความเข้าใจตนเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์คะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความเข้าใจตนเองของกลุ่มที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง (L.S.) กับกลุ่มที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง (G.S.)

	262	273	283	293	303	313	323	333	343	353	363
	272	282	292	302	312	322	332	342	352	362	372
	ความถี่										
$Sn_1(x)$ (L.S.)	1	1	1	3	4	5	6	6	7	8	8
$Sn_2(x)$ (G.S.)	0	1	1	1	2	3	4	5	7	7	8
$Sn_1(x) - Sn_2(x)$ (D)	1	0	0	2	2	2	2	1	0	1	0

หมายเหตุ

ที่ระดับนัยสำคัญ .05 $N = 8$ ค่าความแตกต่างสูงสุดของความถี่สะสม

(D) = 2 ค่าความแตกต่างของความถี่สะสมจากราย D = 6

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนที่ได้จากกลุ่มที่มีผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง (L.S.)

และกลุ่มที่มีสมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง (G.S.) ปรากฏจากรายที่ระดับนัยสำคัญ .05 $N = 8$ $D = 6$ แต่ค่า D ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 2 ซึ่งน้อยกว่า 6 ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างของความเข้าใจตนเองระหว่างสมาชิกในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มทั้ง 2 วิธี นั่นคือ หลังจากที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มทั้งแบบที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง และแบบที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทางแล้ว การปรึกษานั้น ไม่ทำให้คะแนนที่ได้จากการวัดความเข้าใจตนเองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัย

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ผลการรายงานประสบการณ์การเข้ากลุ่ม

การวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากการให้กลุ่มตัวอย่างรายงานประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้ากลุ่ม แบ่งตาม ๔ เรื่องที่กำหนดไว้คือ

๑. บรรยากาศของกลุ่ม
๒. ลักษณะผู้นำ
๓. ความเข้าใจตนเอง
๔. ความเข้าใจคนอื่น

L.S.

G.S.

ความคิดเห็นของสมาชิกที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง	ความคิดเห็นของสมาชิกที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทาง
<u>บรรยากาศของกลุ่ม</u> - การเจียบเป็นสิ่งสำคัญเพราะเกิดการเกี่ยกันพูด ทำให้รู้สึกอึดอัด ก็จะทำให้เกิดการเริ่มขึ้นในกลุ่ม - มีการแสดงความคิดเห็น อภิปรายกันในเรื่องต่าง ๆ อย่างเต็มใจและให้ความร่วมมือร่วมใจในกิจกรรม - เกิดความสนิทสนม รักใคร่ - ปัญหาของแต่ละคนและได้รับการเสนอความคิดเห็นจากกลุ่ม - เป็นกลุ่มที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน เห็นพลังถึงความสามัคคีของกลุ่ม - สภาพการใช้ชีวิตร่วมกันรู้สึกถึงเกินความคาดหมาย สนุกสนาน เป็นกลุ่มที่มีชีวิตชีวา	<u>บรรยากาศของกลุ่ม</u> - สนุกสนาน เพลิดเพลิน ในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น - ได้มีเพื่อนที่เข้าใจกันมากขึ้น - ถึงแม้ว่าจะระยะเวลาการเข้ากลุ่มจะไม่นาน แต่ก็มีความสัมพันธ์ที่เต็มไปด้วยจิตใจที่อยากช่วยเหลือกัน - พลังของกลุ่มมีประสิทธิภาพจากการที่สมาชิกเอาใจใส่ ห่วงใย ช่วยเหลือ ซึ่งเป็นไปอย่างธรรมชาติ มีการให้ข้อมูล ให้กำลังใจ เพื่อที่จะต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิตต่อไป - ยังสับสน ไม่กระจ่างชัดพอที่จะบันทึกเนื้อหาสาระ และประสบการณ์จากการเข้ากลุ่ม

ความคิดเห็นของสมาชิกที่ผู้นำ กลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทาง	ความคิดเห็นของสมาชิกที่สมาชิก เป็นผู้กำหนดแนวทาง
<u>ลักษณะผู้นำ</u> - ผู้นำเป็นผู้ชักจูงให้ริเริ่มด้วยการตั้งข้อเสนอเพื่อให้สมาชิกเกิดความสนใจ <u>ความเข้าใจตนเอง</u> - ความเป็นตัวของตัวเองที่ได้จากการที่เพื่อนบอกให้รู้ - ใค้สำรวจตัวเองจากทัศนคติของคนอื่นที่ได้รับฟัง - รู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้นว่าคนอื่นมองเราในแง่ใด ซึ่งจะนำมาปรับปรุงต่อไป - รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น ทำให้ความซื่อสัตย์น้อยลง กล่าวที่จะพูด แสดงความคิดเห็นเพิ่มขึ้น - ใค้สังเกตลักษณะ ท่าทาง ที่น่าสนใจของคนอื่น ทั้งของผู้นำกลุ่ม ซึ่งจะนำมาปรับปรุงใ้ไขบาง - เข้าใจตัวเองมากขึ้น - ใจกว้างที่จะรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น - เรียนรู้เทคนิคกิจกรรมต่าง ๆ ที่น่าสนใจ	<u>ลักษณะผู้นำ</u> - ผู้นำเป็นคนคอยพูดเพียงเล็กน้อย ให้อิสระแก่กลุ่มที่จะดำเนินการเองทั้งหมด <u>ความเข้าใจตนเอง</u> - รู้จักและเข้าใจตนเอง - ใค้ประสบการณ์ในการดำเนินกลุ่มเอง - รู้จักและเข้าใจตนเอง - ใค้ประสบการณ์ในการดำเนินกลุ่มเอง - ทำให้มีโอกาสใค้ฝึกความเป็นผู้นำฝึกหัดพูด กล่าวเปิดเผย - สำหรับตนเป็นคนที่ไม่ค่อยพูดรู้สึกว่ลำบากที่จะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก - ใค้ได้รับสิ่งที่คาดหวังไว้ แต่ใค้ใค้สิ่งที่มีคุณค่าคือใค้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับคนอื่น - รู้จักอดทนมากขึ้น ลดความเอาแต่ใจตนเองบาง เข้าใจอารมณ์ของตน - เรียนรู้จากกลุ่มว่ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเอง ควรจะยอมรับความจริงและลงมือแก้ไข ใค้ควรมานั่งเสียใจอยู่อย่างเดียว

L.S.

G.S.

ความคิดเห็นของสมาชิกที่ผู้นำ
กลุ่ม เป็นผู้กำหนดแนวทาง

ความคิดเห็นของสมาชิกที่สมาชิก
เป็นผู้กำหนดแนวทาง

- เรียนรู้ลักษณะการเป็นผู้นำกลุ่มจาก
ผู้นำกลุ่ม

- กลุ่มทำให้ได้แนวคิดเกี่ยวกับตน
ได้รับรู้ถึงการปฏิบัติตัวของตนเอง จาก
การ feedback

- ลดระดับความคาดหวังของตน ให้
หวังในสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถของ
ตน

ความเข้าใจคนอื่น

- ได้เห็นถึงบุคคลต่าง ๆ ว่ามีนิสัย
ความคิดเห็นอย่างไร

- เข้าใจสภาพจิตใจของคนอื่น

- เข้าใจว่า แต่ละคนมีพัฒนาการและ
การเติบโตต่างกัน ย่อมทำให้มีแนวคิดและ
ลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป ซึ่งควรจะ
มองเขาค่ามสภาพของเขา เพื่อจะได้
เข้าใจเขามากขึ้น

- เรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์กับคน
อื่น ว่าเขานั้นแตกต่างทั้งในความคิด
บทบาท ทัศนคติ ซึ่งทำให้ต้องยอมรับ
ความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความเข้าใจคนอื่น

- ทำให้ทราบความคิดเห็นของคนอื่นใน
ทัศนะต่าง ๆ กัน

- เข้าใจว่าเพราะเหตุใด เขาถึงได้
แสดงพฤติกรรมเช่นนี้

- เข้าใจถึงความเอาใจใส่คอยช่วย
เหลือของสมาชิก โดยการให้กำลังใจให้
ต่อสู้

จากการบันทึกเนื้อหาสาระและประสบการณ์ของสมาชิก พอที่จะสรุปได้ว่า

(๑) สมาชิกในกลุ่มที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้กำหนดแนวทางนั้น เห็นความสำคัญ ของกิจกรรมที่ผู้นำกลุ่มจัดขึ้น เพราะก่อให้เกิดความสนุกสนาน สามัคคี เกิดความริเริ่ม เป็นสภาพการไวชีวิตที่รู้สึกถึงเกินความคาดหมาย เป็นกลุ่มที่มีชีวิตชีวา จากการให้การ วิพากษ์วิจารณ์ (feedback) จากสมาชิกคนอื่น ทำให้ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็น ของคนอื่น ได้แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง ทำให้รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น คาดหวังในสิ่งที่เหมาะสม กับความสามารถของตน นอกจากนี้ทำให้เรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ยอมรับ ในความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้น จึงควรยอมรับเขาตามสภาพที่เป็นอยู่ และเรียนรู้ ลักษณะการเป็นผู้นำกลุ่ม จากวิธีการและเทคนิคของนักจิตวิทยาการปรึกษา

(๒) สมาชิกในกลุ่มที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดแนวทางนั้น เห็นความสำคัญของ ความสัมพันธ์ที่เต็มไปด้วยจิตใจที่อยากจะช่วยเหลือ ซาบซึ้งถึงความห่วงใย เอาใจใส่ของ สมาชิก จากบรรยากาศเช่นนี้เอง ทำให้เกิดความรู้สึกเข้าใจตนเอง ยอมรับความจริง เข้าใจอารมณ์ของตน ยอมอดทนเพื่อที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นด้วยความสุข โดยยอมรับความคิดเห็น ของบุคคลอื่นที่มีทัศนคติต่าง ๆ แต่สมาชิกบางคนในกลุ่มไม่ได้รับสิ่งที่ตนคาดหวังไว้ และเกิดความนับสน ไม่กระจำงซัก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย